

**C-216/23. sz. ügy**

**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem**

**A benyújtás napja:**

2023. április 4.

**A kérdést előterjesztő bíróság:**

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Németország)

**Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:**

2023. március 23.

**Felperes:**

Hauser Weinimport GmbH

**Alperes:**

Freistaat Bayern

[omissis]

**Bayerischer Verwaltungsgerichtshof  
(bajor tartományi közigazgatási felsőbíróság, Németország)**

A

**Hauser Weinimport GmbH,**

Fischach, [omissis]

– felperes –

[omissis]

és

**a Freistaat Bayern**

[omissis]

– alperes –

között

folyamatban lévő élelmiszerjoggal kapcsolatos közigazgatási perben jelen esetben: a felperes által a Bayerisches Verwaltungsgericht Augsburg [augsburgi bajor közigazgatási bíróság, Németország] 2020. szeptember 21-i ítéletével szemben benyújtott fellebbezés,

a Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (bajor tartományi közigazgatási felsőbbíróság) huszadik tanácsa [omissis]

**2023. március 23-án** tárgyalás nélkül meghozza az alábbi

**végzést:**

1. Az eljáró bírósági tanács az EUMSZ 267. cikke alapján a következő kérdéseket terjeszti előzetes döntéshozatalra az Európai Unió Bírósága elé:

a.) Úgy kell-e értelmezni a 251/2014/EU rendelet 3. cikke (4) bekezdésének c) pontját, hogy az „alkohol” fogalma magában foglalja az olyan italt is, amely alkoholt tartalmaz, és nem minősül a 251/2014/EU rendelet 3. cikke (4) bekezdésének a) pontja értelmében vett szőlőből készült terméknek?

b.) Azt jelenti-e a 251/2014/EU rendelet 3. cikke (4) bekezdésének c) pontja értelmében vett „hozzáadás”, hogy a végtermék alkoholtartalmát a 251/2014/EU rendelet 3. cikke (4) bekezdésének a) pontja értelmében vett szőlőből készült termékhez képest növelnie kell?

c.) Az a.) kérdésre adott igenlő válasz esetén úgy kell-e értelmezni a 251/2014/EU rendeletnek az I. melléklet 1. b) pontja ii. alpontjával összefüggésben értelmezett 3. cikke (1) bekezdésének első mondatát, hogy az „ízesítő élelmiszer” fogalma magában foglalja az a.) kérdés szerinti alkoholtartalmú italt?

2. Az eljáró bíróság az eljárást az Európai Unió Bíróságának az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéstről hozott döntéséig [omissis] felfüggeszti.

**Indokolás:**

1 A peres felek között vita van arról, hogy a felperes jogosult-e az általa gyártott és forgalmazott terméket a 2021. december 2-i (EU) 2021/2117 európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, 2014. február 26-i 251/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikke értelmében vett „ízesített boralapú koktélnak” nevezni.

2 1. A felperes a saját – az alperes által [omissis] nem vitatott – állítása szerint egy 55% borból és 10% – 5,5 térfogatszázalékos alkoholtartalmú – sörből álló, bodzavirágáromával ízesített alkoholtartalmú kevert italt állít elő. Ezt „ízesített boralapú koktél” elnevezéssel hozta forgalomba. Az alperes ezt kifogásolta, mivel

véleménye szerint az italhoz hozzáadott sör a 251/2014/EU rendelet 3. cikke (4) bekezdésének c) pontja értelmében vett „alkoholnak” minősül, amelyet nem lehet „ízesített boralapú koktél” elnevezésű italhoz adni. A felperes úgy véli, hogy a 251/2014/EU rendelet 3. cikke (4) bekezdésének c) pontja szerinti alkoholon csak az I. melléklet 3. pontjában felsorolt alkoholt kell érteni, mivel a 251/2014/EU rendelet 3. cikke szerinti alkohol hozzáadásának a borból már meglévő alkoholtartalom növelését kell eredményeznie, nem pedig – mint a felperes terméke esetében – annak csökkentését. A sör mindenesetre a 251/2014/EU rendelet I. melléklete 1. b) pontjának ii. alpontja értelmében ízesítő összetevőnek minősül, így az „ízesített boralapú koktél” elnevezés abban az esetben is lehetséges, ha a sör a 251/2014/EU rendelet értelmében alkoholnak minősülne.

- 3 2. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2021. december 2-i (EU) 2021/2117 európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kiszéreléséről, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról és az 1601/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 251/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikke (4) bekezdése c) pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 4 a.) A jogvita kimenetele szempontjából meghatározó rendelkezések a 2021. december 2-i (EU) 2021/2117 európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított 251/2014/EU rendelet 3. cikke (4) bekezdésének c) pontja és a 251/2014/EU rendelet 2. cikke 2. pontjával és 1. cikke (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összefüggésben értelmezett német Weingesetz (bortörvény) 49. §-ának 4. pontjával összefüggésben értelmezett 25. §-a (1) bekezdésének 1. pontja.
- 5 b.) Az nemzeti rendelkezések szövege a következő:
- 6 A **WeinG** („Az utoljára a 2022. december 20-i törvény [BGBl. I., 2752. o.] 2. cikkének (4) bekezdésével módosított bortörvény 2011. január 18-án kihirdetett változata [BGBl. I., 66. o.]” – a továbbiakban WeinG) **25. §-a – A fogyasztók megtevesztéssel szembeni védelmét szolgáló tilalmak**
- 7 (1) Tilos az utoljára az (EU) 2015/2283 rendelettel (HL 2015. L 327., 1. o.) módosított, a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2011. L 304., 18. o.; helyesbítések: HL 2014. L 331., 40. o.; HL 2015. L 50., 48. o.; HL 2016. L 266., 7. o.) 8. cikkének (1) bekezdése szerinti felelős élelmiszer-vállalkozóként

1.

- 8 az 1169/2011/EU rendelet 7. cikke – a (4) bekezdéssel összefüggésben is értelmezett – (1) bekezdésének

[...]

nem megfelelő termékkel kapcsolatos tájékoztatást feltüntető terméket forgalomba hozni vagy egyedi esetekben reklámozni.

9 **WeinG 49. §-a – Büntetőjogi rendelkezések**

- 10 Egy évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbüntetéssel büntetendő, aki [...]

4. a 25. cikk (1) bekezdésébe ütköző módon hozza forgalomba vagy reklámozza a terméket [...]

- 11 c.) A nemzeti ítélkezési gyakorlat:

A Verwaltungsgericht Trier (trieri közigazgatási bíróság, Németország) a 2019. április 18-án hozott ítéletében kimondta, hogy a szőlőből készült termékhez hozzáadott gyümölcsbor a 251/2014/EU rendelet I. melléklete 1. b) pontjának ii. alpontja szerinti ízesítő élelmiszernek minősül, és hogy ez a termék nem minősül a 251/2014/EU rendelet 3. cikke (4) bekezdésének c) pontja szerinti alkoholnak (VG Trier [trieri közigazgatási bíróság] 2019. 04. 18-i ítélete – 2 K 6133/18. TR). A Verwaltungsgericht Augsburg (augsburgi közigazgatási bíróság, Németország) a 2020. szeptember 21-i ítéletében (VG Augsburg [augsburgi közigazgatási bíróság] 2020. 09. 21-i ítélete – Au 9 K 20.597), amely ellen az eljáró bírósági tanács fellebbezésnek adott helyt, kimondta, hogy az „ízesített boralapú koktél” elnevezést használni kívánó italhoz nem adható (további) alkoholtartalmú ital.

- 12 Amennyire megállapítható, felsőbb bírósági ítélkezési gyakorlat nincs ebben a kérdésben.

- 13 4. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések megválaszolása a felperes által választott termékösszetétel miatt meghatározó a jogvita eldöntése szempontjából, mivel a felperes csak akkor nevezheti a terméket „ízesített boralapú koktélnak”, ha vagy a hozzáadott sör nem minősül a 251/2014/EU rendelet 3. cikke (4) bekezdésének c) pontja értelmében vett alkoholnak, vagy – ha ilyen alkoholnak minősülne –, azt a rendelet I. melléklete 1. b) pontjának ii. alpontja értelmében vett ízesítő összetevőnek kell minősíteni.

- 14 5. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés a Bíróság általi tisztázást igényel, mivel az eljáró bírósági tanács nem tudja a jogvita eldöntése szempontjából meghatározó kérdést a szükséges egyértelműséggel megválaszolni, és a jogvita rendezéséhez a jogvita alapjául szolgáló rendelkezésnek a Bíróság általi kötelező érvényű értelmezése szükséges.

- 15 A rendelkezésnek a jogvita szempontjából releváns része így szól: „(Ízesített boralapú koktél az olyan ital: ...) amelyet alkohol hozzáadása nélkül készítenek”, a 251/2014/EU rendelet 3. cikke (4) bekezdésének c) pontja.
- 16 a.) Tisztázásra szorul az a kérdés, hogy „alkoholon” csak a 251/2014/EU rendelet I. mellékletének 3. pontja szerinti alkoholt kell-e érteni, amelyet nem szabad hozzáadni a koktélhoz – amelybe a sör nem tartozna bele, mert nem felel meg az ott említett kritériumoknak –, vagy az alkohol a rendelkezés értelmében minden olyan alkoholt jelent, amely már jelen van egy kevert italban, amely önmagában nem szőlőből készült termék a 3. cikk (4) bekezdésének a) pontja értelmében, mivel nem felel meg az I. melléklet 3. pontjában foglalt kritériumoknak, és már csak ezért sem adható hozzá az ízesített boralapú italok csoportjához (251/2014/EU rendelet 3. cikkének (1) bekezdése). Ezt az álláspontot támaszthatná alá az a tény – anélkül, hogy az élelmiszer-vállalkozónak az alkoholtartalom növelésére irányuló szándéka releváns lenne –, hogy a piac és a fogyasztók számára az érthetőség érdekében egyértelművé kell tenni, hogy a 251/2014/EU rendelet 3. cikke szerinti ízesített borászati terméként való megnevezéshez magában a szőlőből készült termékben lévő alkoholon kívül csak a 251/2014/EU rendelet I. mellékletének 3. pontja szerinti alkohol használata megengedett, más alkoholtartalmú italok használata nem.
- 17 b.) Az eljáró bírósági tanács – az alsóbb fokú bírósággal ellentétben – hajlik arra, hogy az itt felhasznált 5,5 térfogatszázalékos alkoholtartalmú sört a jogvita szempontjából irányadó rendelkezés értelmében ne tekintse alkoholnak. Ez a következő megfontolásokból következik:
- 18 aa.) A „Versetzen” (hozzáadás) jelentése valószínűleg azonos a 251/2014/EU rendelet I. mellékletének 3. pontjában használt „Zusatz” (hozzáadás) főnévvel, így a „hinzufigen” (hozzátesz) értelmében vett „zusetzen” (hozzáad) a jelentése. Ez a 251/2014/EU rendelet francia nyelvű változatával való összehasonlításból következik, amely a 3. cikkben a „l'addition” (hozzáadás), az I. melléklet 3. pontjában pedig az „adjonction” (hozzáadás, adalék) kifejezést használja, valamint az angol nyelvű változattal, amely a 251/2014/EU rendelet 3. cikkében az „to which no alcohol has been added” (ahol az „add” hozzáadás) és az I. melléklet 3. pontjában pedig az „addition of alcohol” (ahol az „addition” hozzáadás) kifejezést használja. A „versetzen” németül az itt releváns élelmiszeripari jelentésben „vermischen”-t ([összekever] és ezáltal a minőséget csökkenti) jelent (forrás: Duden). Tekintettel a 251/2014/EU rendelet francia és angol nyelvű változatára, valamint a 251/2014/EU rendelet I. mellékletének 3. pontjában szereplő „Zusatz” (hozzáadás) kifejezés használatára, az eljáró bírósági tanács hajlik arra, hogy a „versetzen” helyes értelemben itt „zusetzen”-t, azaz „hinzufigen”-t (hozzáadást) jelent. Az értelmezés tárgyát képező rendelkezés tehát azt szabályozza, hogy az I. melléklet 3. pontja értelmében vett alkoholt nem adtak hozzá az „ízesített boralapú koktél” elnevezett italhoz.
- 19 bb.) Az eljáró bírósági tanács álláspontja szerint a 3. cikk (4) bekezdésének c) pontja szerinti „alkoholon” kizárólag a 251/2014/EU rendelet I. melléklet 3. pontja szerinti alkohol értendő, mivel csak az ott említett alkoholfajtáknak a 3. cikk

(4) bekezdésének a) pontja szerinti szőlőből készült termékekhez történő hozzáadása eredményezheti az ital alkoholtartalmának a növelését. A szőlőből készült terméknel alacsonyabb alkoholtartalmú alkoholos italok csökkentik az eredeti termék alkoholtartalmát (a 251/2014/EU rendelet 3. cikke (4) bekezdésének b) pontja szerint az a) pontban említett, szőlőből készült termékek a termék összterfogatának legalább 50%-át teszik ki), és így nem felelhetnek meg annak a nyelvi követelménynek, hogy az alkoholt „hozzáadják” (és így annak részaránya az ital összterfogatában nő). Ezért a perben vizsgált rendelkezés azt is előírja, hogy a végtermék tényleges alkoholtartalmának 1,2 térfogatszázalék és 10 térfogatszázalék között kell lennie, tehát nem, illetve nem jelentősen magasabb, mint az ital alapjául szolgáló szőlőből készült termék alkoholtartalma (a bor alkoholtartalma 9 és 14 térfogatszázalék közötti) (ellentétben az ízesített borokkal, amelyek tényleges alkoholtartalmának 14 és 22 térfogatszázalék között kell lennie, a 251/2014/EU rendelet 3. cikke (2) bekezdésének g) pontja).

- 20 cc.) A 251/2014/EU rendelet 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése szerint az első albekezdésben említett engedélyezett előállítási eljárások megállapításakor a Bizottság a OIV (Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezet) által ajánlott és közzétett előállítási eljárásokat veszi figyelembe. Az OIV/ECO 288/2010 határozat a Nemzetközi Ökológiai Gyakorlati Kódex I. részének 6. fejezetében (Szőlő, szőlőmust vagy bor alapú termékek) a 6.6. (Szőlőből készült terméken alapuló italok) és a 6.7. (Boralapú italok) pontok kiegészültek a következő kezelésekkel: többek között „Alkoholmentes élelmiszeripari termékek vagy italok hozzáadása, beleértve a vizet is”. Mivel a 251/2014/EU rendelet az OIV által ajánlott és közzétett előállítási módszerekre hivatkozik, és ott az alkoholmentes italok hozzáadásáról kifejezetten rendelkeznek, nem világos, hogy a rendelet szövege miért nem szabályozza a kérdéses ponton, hogy csak alkoholmentes italok adhatók hozzá, hanem az „alkohol hozzáadása nélkül” megfogalmazást használja, ha a jogalkotó azt akarta elérni, hogy az „ízesített boralapú koktélnak” semmilyen alkoholos ital összetevője ne legyen.
- 21 dd.) A 251/2014/EU rendelet (4) preambulumbekkezdése szerint az ízesített borászati termékekre vonatkozó intézkedéseknek hozzá kell járulniuk a fogyasztóvédelem magas szintjének a biztosításához, a megtévesztő eljárások megelőzéséhez, valamint a piac átláthatóságának és a tisztességes versenynek a megvalósításához. Ehhez mérten a tájékozott átlagfogyasztó valószínűleg arra számít, hogy egy „koktélnak” nevezett alkoholtartalmú italban különböző alkoholtartalmú italok lehetnek jelen keverék formájában, amennyiben nem alkoholmentesnek van feltüntetve. Ezenkívül a szabályozással megcélzott fogyasztó- és forgalombahozatali védelem inkább az „ízesített borok” és az „ízesített boralapú italok” olyan csoportjai számára nyílik meg, amelyek nevei szorosan kapcsolódnak a hagyományos előállítási módszerekhez („vermut”, a II. melléklet A. pontjának 3. alpontja; „Sangria”, a II. melléklet B. pontjának 3. alpontja), nem pedig az „ízesített boralapú koktél” elnevezéssel forgalmazott italok számára, mivel a rendelet nem rendel hozzájuk hagyományos előállítási módszerek szerint ismert és megnevezett termékeket (a II. melléklet C. pontja).

- 22 6. Abban az esetben, ha az itt felhasznált sör az alkoholtartalma miatt a 251/2014 rendelet értelmében „alkoholnak” minősülne, amely nem adható ízesített boralapú italhoz, az eljáró bírósági tanács azt szeretné megtudni, hogy a 251/2014/EU rendelet I. melléklet 1. b) pontjának ii. alpontja értelmében „ízesítő összetevőként” adható-e sör a rendelet szerinti ízesített boralapú koktéllhoz, vagy az alkoholtartalma kizárja ezt az értelmezést. Németországban számos sörízű élelmiszer van forgalomban. A sörízestítő mint sütőipari összetevőt meg lehet vásárolni és hozzá lehet adni az élelmiszerekhez – derül ki az eljáró bírósági tanácsnak az előterjesztést megelőzően végzett kutatásából. Ebben a tekintetben az eljáró bírósági tanácsnak nincs kétsége afelől, hogy a sör a rendelet értelmében vett ízesítő élelmiszer.
- 23 E végzés ellen nincs helye jogorvoslatnak [omissis].

[omissis]

MUNKADOKUMENTUM